

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

9. června 2016*

[znění opravené usnesením ze dne 7. září 2016]

„Řízení o předběžné otázce — Duševní a průmyslové vlastnictví — Autorské právo a práva s ním související — Směrnice 2001/29/ES — Článek 5 odst. 2 písm. b) — Právo na rozmnožování — Výjimky a omezení — Soukromé rozmnožování — Spravedlivá odměna — Financování ze souhrnného státního rozpočtu — Přípustnost — Podmínky“

Ve věci C-470/14,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) ze dne 10. září 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 14. října 2014, v řízení

Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA),

Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA),

Visual Entidad de Gestión de Artistas Plásticos (VEGAP)

proti

Administración del Estado,

Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic),

za přítomnosti:

Artistas Intérpretes, Sociedad de Gestión (AISGE),

Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO),

Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI),

Entidad de Gestión, Artistas, Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE),

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE),

* Jednací jazyk: španělština.

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení J. Malenovský (zpravodaj), vykonávající funkci předsedy senátu, M. Safjan, A. Prechal, S. Rodin a K. Jürimäe, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. října 2015,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA) Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA) a Visual Entidad de Gestión de Artistas Plásticos (VEGAP) J. Suárez Lozanem, abogado,
- za Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) A. González Garcíou a D. Sarmiento Ramirez-Escuderem, abogados,
- za Artistas Intérpretes Sociedad de Gestión (AISGE) J. Montes Relazónem, abogado,
- za Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO) S. Vázquez Senin, procuradora, ve spolupráci s I. Aramburu Muñozem a J. de Fuentes Bardajím, abogados,
- za Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) Entidad de Gestión, Artistas, Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE) a Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) J. Marín Lópezem a R. Blanco Martínezem, abogados,
- za španělskou vládu M. Sampol Pucurullem, jako zmocněncem,
- za řeckou vládu A. Magrippi a S. Charitaki, jako zmocněnkyněmi,
- za francouzskou vládu D. Colasem a D. Segoinem, jako zmocněnci,
- [ve znění opraveném usnesením ze dne 7. září 2016] za finskou vládu J. Heliskoskim, jako zmocněncem,
- za norskou vládu E. Leonhardsenem a M. Scheiem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi É. Gippini Fournierem a J. Samnadda, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 19. ledna 2016,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2011 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. 2001, L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA), Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA) a Visual Entidad de Gestión de Artistas Plásticos (VEGAP) na jedné straně a Administración del Estado (státní správa, Španělsko) a Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) na straně druhé ohledně vnitrostátní právní úpravy týkající se systému spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování financované ze souhrnného státního rozpočtu.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body odůvodnění 4, 9, 31, 35 a 38 směrnice 2001/29 uvádějí:

„(4) Větší právní jistota a vysoká úroveň ochrany duševního vlastnictví poskytovaná harmonizovaným právním rámcem týkajícím se autorského práva a práv s ním souvisejících podpoří podstatné investice do tvůrčí a inovační činnosti včetně síťové infrastruktury a povede tím k růstu a vyšší konkurenceschopnosti evropského průmyslu, a to jak v oblasti obsahu a informačních technologií, tak obecněji v široké škále průmyslových a kulturních odvětví. Tato skutečnost zajistí zaměstnanost a podpoří vytváření nových pracovních míst.

[...]

(9) Jakákoliv harmonizace autorského práva a práv s ním souvisejících musí vycházet z vysoké úrovně ochrany, jelikož taková práva jsou pro duševní výtvořiny zásadní. Jejich ochrana napomáhá zajistit udržení a rozvoj tvořivosti v zájmu autorů, výkonných umělců, výrobců, spotřebitelů, kultury, průmyslu a široké veřejnosti. Duševní vlastnictví bylo proto uznáno za nedílnou součást vlastnictví.

[...]

(31) Mezi různými skupinami nositelů práv stejně jako mezi různými kategoriemi nositelů práv a uživatelů chráněných předmětů ochrany [uživatelů předmětů ochrany] musí být zajištěna přiměřená rovnováha práv a zájmů. Stávající výjimky a omezení práv stanovené členskými státy je třeba s ohledem na nové elektronické prostředí přehodnotit. Stávající rozdíly ve výjimkách a omezeních určitých omezených úkonů mají přímé záporné účinky na fungování vnitřního trhu v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících. Takové rozdíly by se mohly zvýraznit dalším rozvojem mezinárodního užívání děl a rozvojem činností překračujících hranice. Pro zajištění náležitého fungování vnitřního trhu je třeba takové výjimky a omezení vymezit více harmonickým způsobem. Míra harmonizace by měla vycházet z dopadu těchto výjimek a omezení na hladké fungování vnitřního trhu.

[...]

(35) V určitých případech výjimek nebo omezení by nositelé práv měli získat spravedlivou odměnu jako přiměřenou náhradu za užití jejich chráněných děl nebo jiných předmětů ochrany. Při určování způsobu, podrobností a možné výše odměny je třeba vzít v úvahu konkrétní okolnosti každého případu. [...]

[...]

(38) Členským státům by mělo být povoleno stanovit výjimku nebo omezení týkající se práva na rozmnožování v případě určitých druhů rozmnožování zvukových, obrazových nebo audiovizuálních materiálů pro osobní užití, pokud jsou tato výjimka nebo omezení doprovázeny spravedlivou odměnou. Tato výjimka nebo omezení mohou zahrnovat zavedení nebo pokračování systémů odměn jako náhrady za újmu způsobenou nositelům práva. [...]"

4 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Právo na rozmnožování“, stanoví mimo jiné:

„Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jakýmkoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech:

- a) pro autory v případě jejich děl;
- b) pro výkonné umělce v případě záznamů jejich výkonů;

[...]"

5 Článek 5 uvedené směrnice, nadepsaný „Výjimky a omezení“, v odstavci 2 mimo jiné stanoví:

„Členské státy mohou stanovit výjimky nebo omezení práva na rozmnožování podle článku 2 v těchto případech:

[...]

- b) u jakýchkoliv rozmnoženin na jakémkoliv nosiči vytvořených fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a to za podmínky, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu, která, pokud jde o dotyčné dílo nebo předmět ochrany, bere ohled na použití nebo nepoužití technologických prostředků uvedených v článku 6;

[...]"

Španělské právo

6 Real Decreto-Ley 20/2011 sobre medidas urgentes en materia presupuestaria, tributaria y financiera para la corrección del déficit público (královské nařízení s mocí zákona 20/2011 o naléhavých opatřeních v oblasti rozpočtu, daní a financí k odstranění schodku veřejných financí), ze dne 30. prosince 2011 (BOE č. 315, ze dne 31. prosince 2011, s. 146574), obsahuje desáté dodatkové ustanovení, nadepsané „Změna režimu spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování“ (dále jen „desáté dodatkové ustanovení“), které stanoví mimo jiné:

„1. Spravedlivá odměna za soukromé rozmnožování podle článku 25 [Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual (přepřacované znění zákona o duševním vlastnictví)], schváleného [Real Decreto Legislativo 1/1996 (královské nařízení s mocí zákona 1/1996)], ze dne 12. dubna 1996, jež je vymezena v čl. 31 odst. 2 tohoto zákona, se zrušuje.

2. Vláda stanoví nařízením postup vyplácení spravedlivé odměny financované ze souhrnného rozpočtu státu oprávněným osobám.

[...]"

- 7 Real Decreto 1657/2012 que regula el procedimiento para el pago de la compensación por copia privada con cargo a los Presupuestos Generales del Estado (královské nařízení 1657/2012, kterým se upravuje postup úhrady spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování ze souhrnného státního rozpočtu), ze dne 7. prosince 2012 (BOE č. 295, ze dne 8. prosince 2012, s. 84141), má toto desáté dodatkové ustanovení provést.
- 8 Článek 1 tohoto královského nařízení, nadepsaný „Účel“, stanoví:
- „Účelem tohoto královského nařízení je upravit:
- a) postup a objektivní kritéria při určení roční výše spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování na základě způsobené újmy;
 - b) postup vyúčtování a platby spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování financované ze souhrnného státního rozpočtu oprávněným osobám.“
- 9 Článek 3 uvedeného královského nařízení, nadepsaný „Výše odměny“, v odstavci 1 mimo jiné stanoví:
- „Náležitá částka odměny za újmu vzniklou nositelům práv na rozmnožování v důsledku zavedení výjimky pro soukromé rozmnožování definované v článku 31 kodifikovaného znění zákona o duševním vlastnictví, schváleného královským nařízením s mocí zákona 1/1996 ze dne 12. dubna 1996, bude určena v rozpočtových mezích stanovených pro každý rok vyhláškou ministra školství, kultury a sportu na základě postupu stanoveného v článku 4.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 10 Žalobci v původním řízení jsou kolektivní správci práv duševního vlastnictví oprávnění vybírat spravedlivou odměnu určenou nositelům práv v případě soukromého rozmnožování jejich děl nebo předmětů ochrany.
- 11 Dne 7. února 2013 podali žalobu na zrušení královského nařízení 1657/2012 k Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko), rozhodujícím jako správní soud.
- 12 Tento soud následně povolil vstup Artistas Intérpretes, Sociedad de Gestión (AISGE), Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), jakož i Sociedad General de Autores y Editores (SGAE), Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) et Entidad de Gestión, Artistas, Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE) a Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) do řízení v postavení vedlejších účastníků. Někteří z těchto kolektivních správců práv duševního vlastnictví podali proti královskému nařízení 1657/2012 žalobu sami.
- 13 Na podporu svých návrhových žádání žalobci v původním řízení uvádějí, že královské nařízení 1657/2012 je ve dvou ohledech neslučitelné s čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29. Zaprve v podstatě tvrdí, že toto ustanovení vyžaduje, aby spravedlivá odměna poskytovaná nositelům práv v případě soukromého rozmnožování šla přinejmenším v konečném důsledku k tíži fyzických osob, které jsou původci újmy, jež toto rozmnožování způsobuje jejich výlučnému právu na rozmnožování, kdežto postup zavedený desátým dodatkovým ustanovením a královským nařízením 1657/2012 přenáší tuto odměnu na souhrnný státní rozpočet, a tudíž na všechny daňové poplatníky. Zadruhé uvádějí, že tato právní úprava nezajišťuje spravedlivý charakter uvedené odměny.
- 14 Žalované v původním řízení tvrdí, že čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 nebrání tomu, aby členský stát zavedl takový mechanismus, jaký byl zaveden desátým dodatkovým ustanovením a královským nařízením 1657/2012.

- 15 Po připomenutí kontextu, který vedl španělské orgány k tomu, že mechanismus digitálního poplatku platný do roku 2011 nahradily systémem spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování financované ze souhrnného rozpočtu státu, předkládající soud nejprve uvádí, že v souladu se zásadou neurčenosti rozpočtových příjmů je tento nový mechanismus na rozdíl od předchozího mechanismu financován všemi španělskými daňovými poplatníky bez ohledu na to, zda mohou pořizovat soukromé rozmnoženiny, či nikoliv. Poté si v podstatě klade otázku, zda směrnice 2001/29 musí být vykládána v tom smyslu, že členským státům, které zvolí takový mechanismus, ukládá povinnost zajistit, stejně jako v případě, že upřednostní zavedení poplatku, aby jeho náklady nesli přímo či nepřímo pouze osoby, které způsobují nositelům práv újmu, jelikož pořizují, nebo jsou schopny pořizovat soukromé rozmnoženiny. V případě záporné odpovědi se tento soud táže, zda to, že částka vyčleněná na zaplacení spravedlivé odměny nositelům práv je předem určena pro každé rozpočtové období, umožňuje zajistit spravedlivý charakter této odměny.
- 16 Za těchto okolností se Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Je systém spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování, který je na základě odhadu skutečně způsobené újmy financován ze souhrnného státního rozpočtu, a tudíž není možné zajistit, aby náklady na tuto odměnu nesli uživatelé soukromých rozmnoženin, v souladu s čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29?
- 2) Pokud by byla odpověď na předchozí otázku kladná, je v souladu s čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, že celková částka vyčleněná v souhrnném státním rozpočtu na spravedlivou odměnu za soukromé rozmnožování, i když je vypočtena na základě skutečně způsobené újmy, má být určena v rozpočtových mezích stanovených pro každý rok?“

K předběžným otázkám

- 17 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že brání systému spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování, který je stejně jako systém dotčený v původním řízení financován ze souhrnného státního rozpočtu, takže nelze zajistit, aby náklady na tuto odměnu nesli uživatelé soukromých rozmnoženin.
- 18 V tomto ohledu je třeba zaprvé uvést, že podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 mají členské státy možnost stanovit výjimku nebo omezení práva na rozmnožování podle článku 2 této směrnice v případě rozmnoženin na jakémkoliv nosiči vytvořených fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a to za podmínky, že nositelé tohoto výlučného práva získají spravedlivou odměnu, která bere ohled na technologické prostředky uvedené v článku 6 této směrnice (dále jen „výjimka pro soukromé rozmnožování“).
- 19 Jak vyplývá z bodů 35 a 38 odůvodnění směrnice 2001/29, toto ustanovení vyjadřuje vůli normotvůrce Evropské unie zavést zvláštní systém odměny, který začne fungovat v okamžiku, kdy nositelům práv vznikne újma, a jež v zásadě vede ke vzniku povinnosti poskytnout uvedeným nositelům práv „náhradu“ (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 41).
- 20 Z toho plyne, že pokud se členské státy rozhodnou zavést ve svém vnitrostátním právu výjimku pro soukromé rozmnožování, jsou zejména povinny stanovit uhrazení spravedlivé odměny nositelům těchto práv (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 30, a ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 19).

- 21 Soudní dvůr kromě toho již zdůraznil, že je třeba mít za to, že čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 ukládá členským státům, které zavedly výjimku pro soukromé rozmnožování, povinnost dosáhnout určitého výsledku v tom smyslu, že tyto státy jsou povinny zajistit v rámci svých pravomocí, aby byla skutečně vybrána spravedlivá odměna, která má odškodnit nositele práv, protože jinak by bylo připuštěno, že toto ustanovení postrádá užitečný účinek (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. června 2011, *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, bod 34, jakož i ze dne 11. července 2013, *Amazon.com International Sales a další*, C-521/11, EU:C:2013:515, bod 57).
- 22 Nicméně vzhledem k tomu, že toto ustanovení je pouze fakultativní a nijak dále neupřesňuje jednotlivé parametry systému spravedlivé odměny, jehož zavedení vyžaduje, je třeba mít za to, že členské státy mají při vymezení těchto parametrů ve vnitrostátním právu široký prostor pro uvážení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 37; ze dne 11. července 2013, *Amazon.com International Sales a další*, C-521/11, EU:C:2013:515, body 20, a ze dne 5. března 2015, *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 20).
- 23 Členským státům zejména přísluší určit, které osoby mají tuto spravedlivou odměnu platit, jakož i stanovit způsob, podrobnosti a výši této odměny, při dodržení směrnice 2001/29 a obecně unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. června 2011, *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, bod 23; ze dne 11. července 2013, *Amazon.com International Sales a další*, C-521/11, EU:C:2013:515, bod 21, a ze dne 5. března 2015, *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 20).
- 24 Vzhledem k tomuto širokému prostoru pro uvážení, a třebaže judikatura citovaná v bodech 19 až 23 tohoto rozsudku byla rozvinuta v kontextu systému spravedlivé odměny financované prostřednictvím poplatku, nelze mít za to, že čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 v zásadě brání tomu, aby si členské státy, které se rozhodly zavést výjimku pro soukromé rozmnožování, zvolily zavést v tomto rámci systém spravedlivé odměny financované nikoliv prostřednictvím takového poplatku, nýbrž z jejich souhrnného rozpočtu.
- 25 Jestliže totiž takový alternativní systém zajišťuje vyplácení spravedlivé odměny ve prospěch nositelů práv a jeho pravidla zaručují její efektivní výběr, je třeba mít za to, že je slučitelný se základním cílem směrnice 2001/29, který spočívá, jak vyplývá z bodů 4 a 9 jejího odůvodnění, v zajištění vysoké úrovně ochrany duševního vlastnictví a autorských práv.
- 26 Z druhé z bodů 35 a 38 odůvodnění směrnice 2001/29 vyplývá, že účelem spravedlivé odměny podle čl. 5 odst. 2 písm. b) této směrnice je poskytnout nositelům práv přiměřenou náhradu za neoprávněné užití jejich děl nebo předmětů ochrany. Při stanovení výše této odměny je třeba jakožto k cennému kritériu přihlídnout k újmě vznikající autorovi v důsledku dotčeného rozmnožování (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. října 2010, *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 39).
- 27 Z toho plyne, že osoby, které rozmnožují díla nebo předměty ochrany bez předchozího souhlasu dotčených nositelů práv, a tím jim způsobují újmu, jsou v zásadě povinny tuto újmu nahradit tím, že budou financovat za tím účelem stanovenou spravedlivou odměnu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 45, a ze dne 12. listopadu 2015, *Hewlett-Packard Belgium*, C-572/13, EU:C:2015:750, bod 69).
- 28 Soudní dvůr v tomto ohledu upřesnil, že není nezbytné, aby takové osoby skutečně pořizovaly rozmnoženiny pro soukromé užití. Pokud jsou jim přístroje nebo nosiče pro rozmnožování poskytnuty k dispozici, stačí toto poskytnutí k odůvodnění toho, aby přispívaly na financování spravedlivé odměny ve prospěch nositelů práv (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, body 54 až 56, jakož i ze dne 5. března 2015, *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, body 24, 25 a 64).

- 29 Z jasného znění čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 přitom vyplývá, že výjimka pro soukromé rozmnožování je koncipována ve prospěch výlučně fyzických osob, které pořizují nebo jsou způsobilé pořizovat kopie děl a jiných objektů ochrany pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, body 43 až 45 a 54 až 56, jakož i ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, body 22 až 25 a 64).
- 30 Z toho plyne, že na rozdíl od fyzických osob, na které se vztahuje výjimka pro soukromé rozmnožování za podmínek upřesněných směrnicí 2001/29, jsou právnické osoby každopádně z této výjimky vyloučeny, takže nejsou oprávněny pořizovat rozmnoženiny pro soukromé užití bez předchozího schválení nositelů práv k předmětným dílům nebo objektům.
- 31 Soudní dvůr v tomto ohledu již rozhodl, že uplatnění poplatku za soukromé rozmnožování zejména na vybavení, přístroje a nosiče pro digitální rozmnožování, jež jsou nabyty jinými než fyzickými osobami zjevně za jiným účelem než pro účely soukromého rozmnožování, není v souladu s čl. 5 odst. 2 směrnice 2001/29 (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 53, jakož i ze dne 11. července 2013, Amazon.com International Sales a další, C-521/11, EU:C:2013:515, bod 28).
- 32 Takový výklad čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 však nebrání tomu, aby právnické osoby byly případně povinny financovat spravedlivou odměnu určenou nositelům práv jako protiplnění za toto soukromé rozmnožování.
- 33 Soudní dvůr tak připustil, že vzhledem k praktickým obtížím, které mohou nastat při realizaci takového financování, mohou členské státy financovat tuto spravedlivou odměnu prostřednictvím poplatku uloženého, před pořizováním rozmnoženin pro soukromé užití, osobám, jež disponují vybavením, přístroji a nosiči pro rozmnožování a které je poskytují k dispozici fyzickým osobám (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 46; ze dne 16. června 2011, Stichting de Thuiskopie, C-462/09, EU:C:2011:397, bod 27; ze dne 11. července 2013, Amazon.com International Sales a další, C-521/11, EU:C:2013:515, bod 24, jakož i ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 46).
- 34 Nic totiž nebrání tomu, aby tyto osoby povinné uhradit uvedený poplatek promítly částku poplatku za soukromé rozmnožování do ceny za poskytnutí uvedeného vybavení, přístrojů či nosičů pro rozmnožování nebo za poskytnutí služby rozmnožování. Zátěž způsobenou takovým poplatkem tak v konečném důsledku ponese soukromí uživatelé, kteří uhradí tuto cenu. Za těchto podmínek musí být soukromý uživatel, jemuž bylo poskytnuto vybavení, přístroje a nosiče pro rozmnožování a který je příjemcem rozmnožovacích služeb, ve skutečnosti považován za „nepřímého plátce“ spravedlivé odměny, jinak řečeno za jejího skutečného dlužníka (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 48).
- 35 O takovém financování, jaké je uvedeno v bodě 33 tohoto rozsudku, je tak třeba mít za to, že je v souladu s přiměřenou rovnováhou, kterou je podle bodu odůvodnění 31 směrnice 2001/29 třeba nalézt mezi zájmy nositelů práv a zájmy uživatelů (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 49; ze dne 16. června 2011, Stichting de Thuiskopie, C-462/09, EU:C:2011:397, body 28 a 29, jakož i ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 53).
- 36 Z této judikatury vyplývá, že za stávajícího stavu unijního práva platí, že i když jsou členské státy oprávněny zavést systém, na základě kterého jsou právnické osoby za určitých podmínek povinny platit poplatek určený k financování spravedlivé odměny podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, nemohou takové právnické osoby zůstat nakonec skutečnými dlužníky uvedeného poplatku.

- 37 Úvahy, z nichž vychází tato judikatura, platí ve všech případech, kdy členský stát zavedl výjimku pro soukromé rozmnožování, nezávisle na tom, zda zavedl systém spravedlivé odměny financované prostřednictvím poplatku nebo ze souhrnného státního rozpočtu jako ve věci v původním řízení.
- 38 Je totiž třeba připomenout, že pojem „spravedlivá odměna“ není vymezen odkazem na vnitrostátní právo, takže musí být považován za autonomní pojem unijního práva a vykládán na území Unie jednotně (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, body 31 až 33 a 37, jakož i ze dne 12. listopadu 2015, Hewlett-Packard Belgium, C-572/13, EU:C:2015:750, bod 35).
- 39 V projednávaném případě z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že vzhledem k neexistenci vyčlenění konkrétních příjmů – které pocházejí z konkrétního odvodu – na určité výdaje je třeba mít za to, že rozpočtová položka určená k placení spravedlivé odměny je plněna všemi příjmy souhrnného státního rozpočtu, a tudíž rovněž všemi daňovými poplatníky, včetně právnických osob.
- 40 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru kromě toho nevyplývá, že by v projednávaném případě existoval nějaký mechanismus umožňující právnickým osobám, na které se čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 v žádném případě nevztahuje, požádat o osvobození od povinnosti přispívat na financování uvedené odměny nebo alespoň požádat vrácení takového příspěvku (v tomto ohledu viz rozsudky ze dne 11. července 2013, Amazon.com International Sales a další, C-521/11, EU:C:2013:515, body 25 až 31 a 37, a ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 45), podle pravidel, jejichž určení přísluší pouze členským státům.
- 41 Za těchto podmínek, a jak zdůrazňuje předkládající soud v samotném znění své otázky, takový systém financování spravedlivé odměny ze souhrnného rozpočtu předmětného státu neumožňuje zajistit, aby náklady na tuto odměnu nesli v konečném důsledku pouze uživatelé soukromých rozmnoženin.
- 42 Vzhledem ke všem těmto úvahám je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že brání systému spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování, který je stejně jako systém dotčený v původním řízení financován ze souhrnného státního rozpočtu, takže nelze zajistit, aby náklady na tuto spravedlivou odměnu nesli uživatelé soukromých rozmnoženin.
- 43 S ohledem na odpověď na první otázku není namístě zkoumat druhou otázku položenou Soudnímu dvoru.

K nákladům řízení

- 44 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 5 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2011 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti musí být vykládán v tom smyslu, že brání systému spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování, který je stejně jako systém dotčený v původním řízení financován ze souhrnného státního rozpočtu, takže nelze zajistit, aby náklady na tuto spravedlivou odměnu nesli uživatelé soukromých rozmnoženin.

Podpisy.

